

Către: **Dna Iuliana CANTARAGIU**,
Secretar de Stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Nr. 47/19-AP din 8 octombrie 2019

Stimată Doamna Secretar de Stat,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și solicită respectuos asistența Dvs. în soluționarea deficiențelor întâmpinate de către sectorul privat în colaborare cu Agenția de Mediu (AM) și Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM), ceea ce drept urmare cauzează bariere în activitatea economică a agenților economici.

Astfel, ținem să menționăm că în procesul interacțiunii sectorului privat cu reprezentanții organelor abilitate în protecția mediului au fost atestate următoarele deficiențe:

1. Lipsa unei divizări clare a rolurilor și responsabilităților dintre ambele autorități, precum și exercitarea superficială a responsabilităților.

Ținem să menționăm că, deși companiile dețin toate actele permise necesare și activează în condiții legale, ajung să fie controlate mai des decât companiile care activează într-un cadru tenebru, nu dețin acte permise și astfel, sunt „invizibile” pentru autoritățile de control. În rarele cazuri de efectuare a controlului la companiile tenebre, acesta poartă caracter formal, prin prezentarea inspectorilor la adresa sediului, pe când autorizarea, determinarea corespunderii NMA, calculul și stabilirea plăților obligatorii se efectuează la locul emisie de poluanți – la adresa de producere, la care autoritățile nu se deplasează. Totodată, considerăm oportun revizuirea procesului de verificare al veridicității activităților declarate de către antreprenori în contextul obținerii autorizațiilor de mediu. Reiterăm că EBA Moldova pledează pentru susținerea mediului de afaceri în desfășurarea activităților economice prin protejarea concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor tuturor părților interesate contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale, și nicidecum nu prejudicierea sau sistarea activității unor anumite companii.

Deși producerea ambalajelor din lemn este un proces care poate fi redat în cifre, inclusiv numărul minim de personal necesar în raport cu echipamentul/dotarea tehnică utilizată în proces de producție, dispunerea de compartiment de producere ca spațiu în proprietate sau locațiune, se constată că reprezentanții autorităților de control la momentul eliberării sau prelungirii autorizațiilor nu examinează suficient informația și circumstanțele în care activează întreprinderea, odată ce aceste condiții sunt esențiale pentru emiterea autorizației de mediu.

Drept urmare sunt create premise pentru eschivarea de la achitarea impozitelor de către unele companii, fapt ce duce la prejudicierea bugetului de stat, precum și creează un mediu anticoncurențial și neloial pentru toți agenții economici locali sau internaționali.

Sistemul defectuos de supraveghere și control implementat de AM și IPM implică agenții economici onești să susțină actorii economiei tenebre. Anume, art. 18 alin. (2) al Legii 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural prevede că Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, din sursele cărora sunt subvenționate inclusiv achizițiile ambalajelor din lemn, se formează din alocațiile bugetare, din bugetul de stat format din impozitele și taxele achitate de agenții economici. Astfel, agenții economici onești prin impozitele plătite participă în dezvoltarea companiilor din umbră, care constituie 50-60% din totalul companiilor din acest sector. Ținem să menționăm că EBA Moldova susține acordarea suportului producătorilor autohtoni prin subvenționarea agenților economici, însă considerăm că acest suport urmează a fi oferit fără a periclita principiul concurenței loiale.

2. Lipsa verificării provenienței materiei prime

În scopul atingerii unui preț de sinecost minim, există companii care utilizează materie primă de proveniență neclară. Cel mai des este folosit lemnul "pentru foc", adică, lemnul de calitate proastă care este importat la un preț foarte mic pentru micșorarea plăților vamale sau este introdus prin regiunea puțin controlată din stânga Nistrului. În ambele cazuri bugetul de stat este prejudiciat la fiecare astfel de operațiune de import, iar materialul nu este supus controlului fitosanitar, potrivit legii. Totodată, nu este respectată prevederea Standardului Internațional privind măsurile fitosanitare nr. 15 la producere. Ca rezultat, se obține un produs de calitate proastă la un preț neadecvat de mic în comparație cu prețul de pe piață, prin urmare, fiind obținut un profit nemeritat de mare, iar companiile cu activitate transparentă fiind defavorizate în această privință.

3. Birocrație excesivă, reglementări neclare și practici neuniforme

Impunerea unor cerințe abuzive, prin care sunt create impedimente birocratice și tergiversarea intenționată a eliberării actelor permissive necesare este o practică aplicată de AM și IPM. Inclusiv, în procesul obținerii actelor permissive agentul economic poate fi supus mai multor controale repetate, în urma cărora sunt solicitate diverse acte, avize, certificate, permise, etc., agentul economic fiind dus în eroare și intimidat de oportunitatea aplicării amenzilor. Lipsa unor proceduri clare ori reglementarea lor prin prevederi legale depășite permite manipularea lor de către ambele autorități, inclusiv în paralel și cu rezultatul interpretării cardinal diferit.

4. Lipsa comunicării adecvate a AM și IPM cu agenții economici

Adresările agenților economici „se rătăcesc” prin birourile funcționarilor AM și IPM, fiind redirecționate reciproc de către acestea, interpellate alte autorități, pentru ca agentul economic nu mai rapid decât peste 30 zile lucrătoare să obțină un răspuns puțin informativ, vag, în fraze generale și departe de la subiectul adresării, cât de clar formulată nu ar fi solicitarea inițială. Totodată, agenții economici care adresează plângeri, sesizări AM și IPM nimeresc în mod automat în vizorul acestora și se supun controalelor mult mai des și riguros.

În contextul celor expuse, solicităm respectuos organizarea unei ședințe comune cu toți factorii implicați, conducerea MADRM, AM, IPM, Serviciul Fiscal de Stat și reprezentanții mediului de afaceri, pentru a discuta problemele expuse și identifica soluții de ameliorare a situației, astfel încât să fie create toate premisele legale pentru activitatea coerentă a instituțiilor de resort și sectorul privat.

Cu deosebită considerație,

Mariana Rufa
Director Executiv
Asociația Businessului European

